

Käyttäytymisen arviointi

OPSin perusteet (s. 50)

Käyttäytyminen arvioinnin kohteena

Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Oppilaita ohjataan ottamaan huomioon muut ihmiset ja ympäristö sekä noudattamaan yhteisesti sovittuja toimintatapoja ja sääntöjä. Heille opetetaan koulun erilaisissa vuorovaikutustilanteissa asiallista, tilannetietoista käyttäytymistä ja hyviä tapoja.

Käyttäytymistä arvioidaan ja oppilaille annetaan käyttäytymisestä ohjaavaa palautetta suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat **koulun kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin ja järjestyssääntöihin**. Oppilailla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua koulun kasvatustavoitteita ja käyttäytymiselle asetettavia tavoitteita koskevaan keskusteluun ja tavoitteiden määrittelyyn.

Käyttäytymisen arvioinnissa erityisen tärkeä on huolehtia, että arviointi **ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin eikä muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin**. Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa **omana kokonaisuutena, eikä se vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon**. Päättö- ja erotodistukseen käyttäytymisen arviota ei merkitä.

Käyttäytymisen tavoitteet

Opettajan tehtävä on opettaa käyttäytymiseen liittyviä taitoja ja tietoja sekä ohjata, kasvattaa, opastaa, tukea ja kannustaa oppilasta käyttäytymisen tavoitteisiin pääsemisessä.

Kasvu ihmisyyteen	Hyvien tapojen noudattaminen	Yhteistyö ja vastuullisuus	Kestävän kehityksen edistäminen
Oppilaan käytös muita kohtaan on ystävällistä, ymmärtäväistä ja heidän oikeuksiaan kunnioittavaa. Oppilas luo ja ylläpitää myönteistä toimintakulttuuria. Oppilas pyrkii totuuteen, toimii oikeudenmukaisesti ja hänellä on rohkeutta puolustaa hyvää.	Oppilas toimii koulun sääntöjen ja henkilökunnan antamien ohjeiden mukaisesti sekä pyrkii vaikuttamaan niihin rakentavasti. Oppilas osaa mukauttaa käytöksensä tilanteeseen sopivaksi. Oppilas edistää omalla käytöksellään yhteisesti sovittujen hyvien tapojen mukaisia käytäntöjä.	Oppilas tekee yhteistyötä toisten huomioiden. Oppilas kantaa vastuuta yhteisistä asioista. Oppilas käyttäytyy itseään ja muita arvostavasti. Oppilaalla on erinomaiset vuorovaikutustaidot. Oppilas tuntee oikeutensa ja velvollisuutensa ja toimii niiden mukaisesti.	Oppilas ottaa vastuuta kehittämisestään ja hyvinvoinnistaan. Oppilas kunnioittaa omaa ja toisten työtä ja antaa kannustavaa palautetta. Oppilas kantaa vastuuta ympäristöstään ja edistää toiminnallaan ympäristön hyvinvointia.

TAVOITTEEN SAAVUTTAMINEN	Kasvu ihmisyyteen	Hyvien tapojen noudattaminen	Yhteistyö ja vastuullisuus	Kestävän kehityksen edistäminen
ERINOMAINEN (10)	<p>Käytöksesi muita kohtaan on ystävällistä, ymmärtäväistä ja heidän oikeuksiaan kunnioittavaa. Luot ja ylläpidät myönteistä toimintakulttuuria. Pyrit totuuteen, toimit oikeudenmukaisesti ja sinulla on rohkeutta puolustaa hyvää.</p>	<p>Toimit koulun sääntöjen ja henkilökunnan antamien ohjeiden mukaisesti sekä pyrit vaikuttamaan niihin rakentavasti. Osaat mukauttaa käytöksesi tilanteeseen sopivaksi. Edistät omalla käytökselläsi yhteisesti sovittujen hyvien tapojen mukaisia käytäntöjä.</p>	<p>Teet yhteistyötä toiset huomioiden. Kannat vastuuta yhteisistä asioista. Käyttäydyt aina itseäsi ja muita arvostavasti. Sinulla on erinomaiset vuorovaikutustaidot. Tunnet oikeutesi ja velvollisuutesi ja toimit niiden mukaisesti.</p>	<p>Otat aktiivisesti vastuuta kehittämisestäsi ja hyvinvoinnista. Kunnioitat omaa ja toisten työtä ja annat kannustavaa palautetta. Kannat omatoimisesti vastuuta ympäristöstäsi ja edistät toiminnallasi ympäristön hyvinvointia.</p>
KIITETTÄVÄ (9)	<p>Käytöksesi muita kohtaan on ystävällistä, ymmärtäväistä ja heidän oikeuksiaan huomioivaa. Edistät toiminnallasi myönteistä toimintakulttuuria. Pyrit totuuteen ja toimit oikeudenmukaisesti.</p>	<p>Toimit koulun sääntöjen ja henkilökunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Käyttäydyt tilanteen edellyttämällä tavalla. Noudatat yhteisesti sovittuja hyviä tapoja.</p>	<p>Teet yhteistyötä kaikkien kanssa. Otat usein vastuuta yhteisistä asioista. Käyttäydyt useimmiten itseäsi ja muita arvostavasti. Sinulla on erittäin hyvät vuorovaikutustaidot. Tunnet oikeutesi ja velvollisuutesi ja toimit useimmiten niiden mukaisesti.</p>	<p>Otat vastuuta kehittämisestäsi ja hyvinvoinnista. Kunnioitat omaa ja toisten työtä. Kannat omatoimisesti vastuuta ympäristöstäsi.</p>
HYVÄ (8)	<p>Käytöksesi muita kohtaan on useimmiten ystävällistä, ymmärtäväistä ja heidän oikeuksiaan huomioivaa. Ylläpidät myönteistä toimintakulttuuria. Pyrit pääsääntöisesti totuuteen ja toimit oikeudenmukaisesti.</p>	<p>Toimit useimmiten koulun sääntöjen ja henkilökunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Käyttäydyt yleensä tilanteen edellyttämällä tavalla. Noudatat pääsääntöisesti yhteisesti sovittuja hyviä tapoja.</p>	<p>Yhteistyö onnistuu sinulta useimpien kanssa. Otat vastuuta yhteisistä asioista. Käyttäydyt yleensä itseäsi ja muita arvostavasti. Sinulla on hyvät vuorovaikutustaidot. Tunnet oikeutesi ja velvollisuutesi ja toimit yleensä niiden mukaisesti.</p>	<p>Huolehdit hyvinvoinnista ja otat vastuuta kehittämisestäsi. Kunnioitat yleensä omaa ja toisten työtä. Kannat vastuuta ympäristöstäsi.</p>

<p>TYDYTTÄVÄ (7)</p>	<p>Sinulla on toisinaan vaikeuksia käyttäytyä ystävällisesti kaikkia kohtaan. Toimintasi ei aina tue myönteistä ilmapiiriä. Sinun on joskus vaikea pysyä totuudessa ja toimia oikeudenmukaisesti.</p>	<p>Sinulla on lieviä vaikeuksia toimia koulun sääntöjen ja henkilökunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Käyttäytyminen tilanteen edellyttämällä tavalla on sinulle toisinaan haastavaa. Noudatat vaihtelevasti yhteisesti sovittuja hyviä tapoja.</p>	<p>Yhteistyö muiden kanssa onnistuu sinulta vaihtelevasti Otat pyydettyä vastuuta yhteisistä asioista. Käyttädyt toisinaan välinpitämättömästi itseäsi ja muita kohtaan. Sinulla on kehitettävää vuorovaikutustaidossasi. Tunnet oikeutesi, mutta unohdat usein velvollisuutesi.</p>	<p>Huolehdit hyvinvoinnistasasi ja kehittämisestäsi aikuisen tukemana. Suhtaudut yleensä myönteisesti omaan ja toisten työhön. Huolehdit ympäristöstäsi kehotuksesta.</p>
<p>KOHTALAINEN (6)</p>	<p>Sinulla on vaikeuksia käyttäytyä ystävällisesti muita kohtaan. Toimintasi ei tue myönteistä ilmapiiriä. Sinun on vaikea pysyä totuudessa ja toimia oikeudenmukaisesti.</p>	<p>Sinulla on vaikeuksia toimia koulun sääntöjen ja henkilökunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Käyttäytyminen tilanteen edellyttämällä tavalla on sinulle usein haastavaa. Toimit usein yhteisesti sovittujen hyvien tapojen vastaisesti.</p>	<p>Yhteistyö muiden kanssa on sinulle toistuvasti vaikeaa. Otat haluttomasti vastuuta yhteisistä asioista. Käyttädyt usein välinpitämättömästi itseäsi ja muita kohtaan. Sinulla on kehitettävää vuorovaikutustaidossasi. Tunnet oikeutesi, mutta unohdat monesti velvollisuutesi.</p>	<p>Suhtaudut hyvinvointiasi ja kehittämisestäsi usein välinpitämättömästi. Asenteesi omaa ja toisten työtä kohtaan on usein negatiivista. Sinulla on vaikeuksia kantaa vastuuta ympäristöstäsi.</p>
<p>VÄLTÄVÄ (5)</p>	<p>Käyttäytymisesi heikentää muiden kouluviihtyvyyttä ja turvallisuuden tunnetta. Sinulla on suuria vaikeuksia toimia ystävällisesti ja oikeudenmukaisesti muita kohtaan.</p>	<p>Sinulla on suuria vaikeuksia toimia koulun sääntöjen ja henkilökunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Käyttäytyminen tilanteen edellyttämällä tavalla on sinulle vaikeaa. Toimit yhteisesti sovittujen hyvien tapojen vastaisesti.</p>	<p>Vaikeutat toiminnallasi yhteistyön sujumista. Suhtaudut piittaamattomasti yhteisiin asioihin. Käytöksesi on välinpitämätöntä. Asiallinen keskustelu kanssasi on vaikeaa. Jätät usein hoitamatta velvollisuutesi koululaisena.</p>	<p>Suhtaudut hyvinvointiasi ja kehittämisestäsi piittaamattomasti. Asenteesi omaa ja toisten työtä kohtaan on negatiivista. Sinulla on suuria vaikeuksia kantaa vastuuta ympäristöstäsi.</p>
<p>HYLÄTTY (4)</p>	<p>Käyttäytymisesi vaarantaa muiden turvallisuuden. Asiallisesti keskusteleminen on sinulle mahdotonta.</p>	<p>Et toimi koulun sääntöjen ja henkilökunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Käytöksesi on epäkohteliasta ja hyvien tapojen vastaista.</p>	<p>Yhteistyö muiden kanssa ei onnistu. Jätät velvollisuutesi hoitamatta.</p>	<p>Toimintasi vaarantaa hyvinvointiasi ja kehittämisestäsi. Et kunnioita omaa ja toisten työtä. Turmelet ympäristöstäsi.</p>